

De elektronische handtekening:

meer dan alleen een SBR-vraagstuk!

In de vorige SRAadviseur hebben we het vraagstuk van de elektronische handtekening op de hand genomen en op hoofdlijnen toegelicht. In dat artikel ging het nog vooral om de elektronische handtekening in de context van Standard Business Reporting. Logisch, want met ingang van 1 januari 2018 dient u bij de publicatiejaarrekening van uw middelgrote klanten een XBRL-verklaring te kunnen ondertekenen. Maar het overgrote deel van de digitale documenten die voorzien moeten worden van een handtekening, bevinden zich buiten het SBR-domein. En wat is daar dan voor geregeld, qua techniek en regelgeving?

SBR Assurance

Om te beginnen toch nog even de laatste stand van zaken in het SBR-domein. We hebben nog slechts enkele maanden te gaan voordat er geen alternatief meer is voor het deponeren van publicatiestukken middelgroot: SBR is dan de enige weg en u dient dan klaar te zijn om een elektronische handtekening te zetten op de controleverklaring die erbij hoort. Nog niet alles is gereed, maar het is wel van belang dat u alvast de zaken gaat regelen die u kunt regelen, zoals bijvoorbeeld een beroeps-certificaat. Dit geldt uiteraard alleen als u klanten heeft die onder de SBR-verplichting vallen.

In de vorige SRAadviseur was er nog onduidelijkheid of de elektronische handtekening als clouddienst wel zou worden toegestaan door de regelgevende instanties. Inmiddels kunnen we u melden dat er groen licht is gegeven door het Agentschap Telecom: de Europese Verordening eIDAS mag zodanig geïnterpreteerd worden dat het autonome beheer van remote QSCD's (vrij vertaald: gekwalificeerde handtekeningen uit de cloud) door organisaties is toegestaan, mits de beheeromgeving in de 'span of control' zit van een gekwalificeerde dienstverlener. In praktijk betekent dit dat de omgeving die zich ergens in de cloud bevindt, periodiek geauditeerd moet worden door een Trusted Service Provider. U bent dus niet verplicht om een oplossing te kiezen waarbij u gebruik moet maken van USB tokens of smartcards.

De reikwijdte van SBR Assurance gaat nog niet verder dan 'deponering middelgroot'.

Maar de banken hebben reeds laten weten dat er een moment komt dat ook zij zich committeren aan SBR Assurance, hetgeen betekent dat dan ook de samenstellingsverklaring die moet worden meegestuurd met een kredietrapportage, voortaan in SBR wordt opgemaakt en verstuurd. Wanneer dat precies is, is nog niet bekend.

Buiten het SBR-domein

De digitalisering speelt zich zeker niet alleen af binnen het SBR-domein. Vele documenten die binnen kantoren en met klanten worden uitgewisseld zijn niet langer van papier, maar hebben een digitale vorm. Heel vaak is dat PDF.

Natuurlijk kunt u zich voor wat betreft de elektronische handtekening beperken tot het stukje dat verplicht wordt gesteld, maar de kans is aanwezig dat u zich ook wil oriënteren op de volle breedte van het vraagstuk. Hier spelen een paar vraagstukken die nog niet direct van een heldere oplossing kunnen worden voorzien.

Een eerste vraag is of u van de titelhouders binnen uw kantoor gaat eisen dat zij ook andere documenten dan de accountantsverklaring gaan ondertekenen met hun beroeps-certificaat? Het eerlijke antwoord is dat hierop nog geen regelgeving is ontwikkeld. Wel is het zeer onverstandig om documenten die kwetsbaar zijn voor juridische onenigheid, te laten ondertekenen door middel van een ingescand plaatje van een 'natte' handtekening. Als het gaat om de rechtsgeldigheid van de handtekening dient u ten minste gebruik te maken van een geavanceerde handtekening.

Direct in het verlengde van deze vraag ligt het punt van de persoonsgebonden of de organisatiegebonden handtekening. Er zijn oplossingen voorhanden waarbij een kantoor niet een apart certificaat voor elke ondertekenaar hoeft aan te schaffen, maar er sprake is van een organisatiecertificaat. Er wordt voor dit certificaat een register bijgehouden van personen die het mogen gebruiken en als ze hiermee hun handtekening zetten is ook altijd zichtbaar dat die persoon het heeft gedaan. De authenticatie wordt gewaarborgd door het feit dat bij het plaatsen van de handtekening wel sprake is van 2-factor authenticatie en er dus eerst een persoonlijk ontvangen sms-code moet worden ingevuld voordat de handtekening gezet kan worden.

Ten slotte is er nog het vraagstuk van de handtekening die door de klant moet worden gezet. Denk bijvoorbeeld aan een PDF-inrichtingsjaarrekening, een opdrachtbevestiging of een bevestiging bij de jaarrekening. Het verdient aanbeveling om uw mening te vormen over de vraag of u eisen wilt stellen aan het soort handtekening dat de klant zet. Laat u uw klant bij voorkeur 'nat' ondertekenen, waarna u een gescand document terugontvangt? Of eist u meer van uw klant, bijvoorbeeld dat er een geavanceerde handtekening wordt gezet? Dit vraagstuk is onderdeel van uw risico-beoordeling, maar verdient daardoor wel aandacht, evenals de vraag of u de klant hierin zou moeten faciliteren of hem dat zelf moet laten opknappen. ■